

Friska arbetsplatser hanterar farliga ämnen på ett säkert sätt

Europeiska arbetsmiljökampanjen 2018/2019

Fokus för Arbetsmiljöverkets tillsynskampanj 2019

- Höja medvetenheten om kemiska risker

Kontrollera att arbetsgivaren:

- Förtecknar kemiska riskkällor
- Dokumenterar resultatet av sin riskbedömning av kemiska arbetsmiljörisker
- Informerar om kemiska risker så att alla förstår

Föreskriften Kemiska arbetsmiljörisker beskriver vad som ska ingå i det systematiska arbetsmiljöarbetet om kemiska risker.

Kemiska arbetsmiljörisker

Kemiska risker kan medföra till exempel:

- Akuta besvär som exempelvis frätskador
- Långsiktiga hälsoproblem som exempelvis hudirritation, luftvägssjukdomar och cancer
- Brand, explosion och kvävning

Du kan utsättas genom till exempel;
hudkontakt, inandning, förtäring, stänk i ögonen

Vad är en kemisk riskkälla?

Undersök vilka kemiska riskkällor som finns.

- Farlig kemisk produkt - Etiketten visar om innehållet är en farlig kemisk produkt - då finns ett faropiktogram
- Andra kemiska riskkällor som köps in är exempelvis läkemedel eller kosmetika
- Kemiska riskkällor som bildas eller förekommer på arbetsplatsen kan vara exempelvis svetsrök och mjöldamm

Vad är en kemisk riskkälla?

En kemisk produkt, ett kemiskt ämne eller flera kemiska ämnen tillsammans som kan medföra ohälsa eller olycksfall genom:

- Hälsosofarliga egenskaper
- Det sätt ämnena används eller förekommer på
- Temperatur
- Låg syrgashalt i luften
- Ökad risk för brand, explosion eller annan farlig reaktion
- Mögelsporer och ämnen som frisätts av mikroorganismer och som kan medföra allergier och toxiska effekter

Förteckna de kemiska riskkällorna

Gör en daterad förteckning över de kemiska riskkällorna.

Ange för var och en:

- Namn på riskkällan
- Typ av farlighet (ses i avsnitt 2 i säkerhetsdatabladet)
- Var den förekommer eller förvaras i verksamheten
- Ifall det finns ett hygieniskt gränsvärde
- Andra särskilda regler som kan gälla
 - Exempelvis cancerframkallande, allergiframkallande, Reach-regler

Undersökning och Riskbedömning → Dokumentera resultatet

Bedöm exponeringen i arbetet

- Identifiera vilka som kan bli exponerade och i vilka situationer
- Bedöm exponeringen i dessa situationer
- Ta beslut om exponeringen behöver begränsas

Bedöm risker vid störningar

- Identifiera vilka farliga störningar som kan inträffa och i vilka situationer det är
- Bedöm hur allvarlig skadan kan bli och sannolikheten för att det händer
- Ta beslut om åtgärder behövs

Dokumentera resultatet av riskbedömningen

- Vilka delar man undersökt och riskbedömt
- Situationer eller utrymmen där risker behöver undanröjas eller begränsas
- Vilka skyddsåtgärder som krävs vid olika situationer och vilka åtgärder som ska vara förberedda om det skulle ske en olycka
- Andra åtgärder eller mer detaljerade undersökningar som krävs, vem ansvarar för att det blir gjort och när ska det göras?
- Personer som varit med
- Tidpunkt för nästa planerade undersökning och riskbedömning
- Datum då dokumentet skapats/uppdaterats
- Vem som godkänt dokument

Människor är olika - Tänk på detta när ni beslutar om åtgärder!

Ny i arbetslivet, ny på jobbet,
begränsad erfarenhet, lång
erfarenhet, hög kompetens

Olika storlek, styrka, syn och
hörsel samt hälsa

Olika språkförmåga och
koncentrationsförmåga

Olika sätt att ta till sig information,
planera och strukturera

Åtgärdstrappan, STOP-principen

När det finns farliga kemiska riskkällor eller processer på arbetsplatsen ska dessa risker hanteras enligt åtgärdstrappan, STOP-principen.

Substitution (byt till mindre farligt alternativ)

Tekniska åtgärder (slutet system, processventilation)

Organisatoriska åtgärder (arbete utförs under viss tid)

Personligt skydd (använd personligt skydd) **Ska passa användaren!**

Arbetstagarna ska informeras

Arbetstagarna ska informeras om:

- Risker de utsätts för, hur kemiska riskkällor orsakar skada eller ohälsa
- Hanterings- och skyddsinstruktioner för arbetet
- Hur de ska arbeta så att exponeringen minimeras
- Vad de ska göra när något går fel

Informationen som tas fram till arbetstagarna ska bygga på exempelvis säkerhetsdatablad, resultatet av riskbedömningen och beredskapsplanen. Dessa dokument ska därför finnas tillgängliga.

Arbetsgivaren ska kontrollera att arbetstagarna har förstått informationen.